

Grund- og nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg

Dato

14. oktober 2016

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fremme af internetkonnektivitet i lokalsamfund

KOM-nr. (2016) 589

Notatet oversendes tillige til Folketingets Energi-, Forsynings- og Klimaudvalg.

1. Resumé

Europa-Kommissionen har den 14. september 2016 offentliggjort forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fremme af internetkonnektivitet i lokalsamfund (WIFI4EU). Forslaget er oversendt til Rådet den 16. september 2016 i dansk sprogversion. Kommissionen ønsker med forslaget at udbrede adgang til hurtigt bredbånd ved at offentlige myndigheder stiller gratis wifi til rådighed på egne adresser og udendørs på offentligt tilgængelige steder. Kommissionen foreslår, at der afsættes ca. 522 mio. DKK (70 mio. EUR) inden for budgettet af Connecting Europe-Facilitetens (CEF) telekommunikationsdel, samt at der tilføres ca. 373 mio. DKK (50 mio. EUR) til formålet fra de midler, der ikke tidligere er allokeret inden for CEF eller EU's budget.

Gennemførelse vil kræve en ændring af danske regler om kommuners begrænsede adgang til at tilbyde gratis wifi til turismeformål. Omkostningerne for offentlige myndigheder ved øget tilbud om gratis wifi vil afhænge af, hvor mange myndigheder, der vil benytte sig af muligheden samt omfanget af eventuel EU-medfinansiering.

Regeringen er enig i, at adgang til hurtigt bredbånd er væsentligt for videreudviklingen af det digitale indre marked og borgernes brug af offentlige digitale tjenester. Samtidig er der dog behov for at analysere effekten på konkurrencen nærmere, herunder særligt risikoen for unødigt fortrængning af private investeringer i digital infrastruktur. Der på baggrund af ovenstående behov for at analysere forslagens konsekvenser yderligere. Regeringen lægger vægt på, at initiativet finansieres via omprioriteringer inden for EU's budget.

Energi-, Forsynings- og
Klimaministeriet

Stormgade 2-6
1470 København K

T: +45 3392 2800
E: efkm@efkm.dk

www.efkm.dk

2. Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2016) 287 af den 14. september 2016 fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fremme af internetkonnektivitet i lokalsamfund. Forslaget er fremsendt til Rådet i dansk sprogversion den 16. september 2016. Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 172 i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) og skal således behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure.

Forslaget er fremsat sammen med Kommissionens forslag om at revidere teledirektiverne - samt forslag til en ny forordning om Sammenslutningen af Europæiske Tilsynsmyndigheder inden for Elektronisk Kommunikation. Endvidere indgår en meddelelse "5G til Europa: En handlingsplan" og "Konnektivitet med henblik på et konkurrencedygtigt digitalt indre marked – På vej mod et europæisk gigabitsamfund".

3. Formål og indhold

I meddelelsen om vejen til et europæisk gigabitsamfund foreslår Kommissionen en række nye målsætninger for udbredelsen af højhastighedsforbindelser i 2025. Et af disse er, at alle væsentlige samfundsinstitutioner, transportknudepunkter og de vigtigste udbydere af offentlige tjenester samt digitalt intensive virksomheder skal have adgang til gigabit-forbindelser. Kommissionen ønsker, at der bygges videre på sådanne forbindelser, så borgere får adgang til bredbånd, når de er på farten, hvor det er væsentligt at være forbundet til internettet. I Kommissionens forslag til direktiv om en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation foreslås det også, at det gøres lettere at etablere lokale, trådløse opkoblingspunkter gennem forenklede procedurer og mindre regulering, hvis etableringen sker for at stille adgang til rådighed på ikke-kommerciel basis eller vedrører offentlige tjenester.

På den baggrund foreslår Kommissionen at ændre forordningen om Connecting Europe Faciliteten (CEF) og den tilhørende forordning om retningslinjerne på teleområdet. Det sker for at tilskynde offentlige myndigheder og udbydere af offentlige tjenester til at tilbyde gratis, lokal, trådløs internetadgang på centrale steder i det lokale offentlige liv (fx offentlige administrationsbygninger, biblioteker, sundhedscentre, offentlige parker og pladser). I Kommissionens forslag til direktiv om en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation foreslås i øvrigt, at der ikke stilles unødige krav om tilladelser m.v., så det bliver så enkelt som muligt at etablere wifi, samt at udbyderne ikke må forhindre slutbrugerne i at dele deres wifi-forbindelse med andre.

Kommissionen foreslår, at der afsættes 70 mio. euro (ca. 522 mio. DKK) inden for budgettet af Connecting Europe-Facilitetens (CEF) telekommunikationsdel, samt at der tilføres 50 mio. EUR (ca. 373 mio. DKK) til formålet fra EU-budgettets margin. Kommissionen foreslår, at der kan søges op til 100 pct. tilskud til etablering af gratis, lokal, trådløs internetadgang. Tilskud vil blive givet efter først-til-mølleprincippet

ved brug af en enkel ansøgningsmetode, hvor medlemsstaterne ikke godkender det enkelte projekt, men typen af projekt. Midlerne skal dog samtidig gives på en geografisk balanceret måde. Ordningen forventes promoveret gennem netværket af bredbåndskompetencecentre, som Kommissionen har etableret tidligere for at dele god praksis mellem myndigheder med ansvar for udrulning af bredbånd, herunder administration af støtteordninger. Fra Danmark er det Energistyrelsen, der er medlem i netværket.

Der stilles krav til projekter, der kan modtage støtte. Kravene er, at projekter:

1. Implementeres af en offentlig myndighed eller udbyder af offentlige tjenester.
2. Giver en internetforbindelse af høj kvalitet, som er gratis og nem at bruge.
3. Bruger den fælles visuelle identitet, som Kommissionen udvikler.

Det fastslås også, at projektet ikke må duplikere allerede eksisterende private eller offentlige tilbud med lignende egenskaber. Kommissionen har i faktaarket om forslaget henvist til, at der ikke må være konkurrerende, lignende, eksisterende private eller offentlige wifi-tilbud. Det kan derfor forventes, at Kommissionen med "tilbud med lignende egenskaber" ikke henviser til kablet eller mobil bredbåndsdækning. Det vil blive afklaret i det videre arbejde med forslaget.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF art. 294 medlovgiver.

Der foreligger endnu ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

Nuværende initiativer, der giver gratis lokal, trådløs internetadgang er fragmenterede, og der er ingen samlet strategi, der fremmer lokalsamfundenes deltagelse i det digitale indre marked gennem gratis trådløs adgang. Kommissionen mener, at opgaven med at dække hele EU med trådløs internetadgang af høj kvalitet ikke i tilstrækkelig grad kan opnås med medlemsstaternes egne handlinger, og at forslaget på den baggrund er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

På det foreliggende grundlag er regeringen enig i Kommissionens vurdering.

6. Gældende dansk ret

Staten, kommuner og regioner har ikke en generel mulighed for at stille internet til rådighed for borgerne, når det ikke er meget nært knyttet til løsning af en offentlig opgave.

Der er indført særlige danske regler om de kommunale muligheder for at stille gratis wifi til rådighed i telelovens § 60 b. Reglerne blev indført for at fremme forholdene

ne for internationale turister. Reglen er udtryk for en balance mellem fremme af turisme og ikke at skade konkurrencen i forhold til private udbydere af internetadgang. Der gælder en række begrænsninger for tilrådighedsstillelsen. Der må kun være tale om en times gratis adgang om dagen i udendørsområder med aktiviteter rettet mod international turisme, og der må ikke være tale om sammenhængende net i større områder. Endelig er det et krav, at kommunen skal købe den trådløse adgang af en privat udbyder til markedspris.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget vil kræve etablering af en hjemmel til, at offentlige myndigheder og udbydere af offentlige tjenester kan tilbyde gratis wifi indendørs på egne adresser og på offentligt tilgængelige steder, som pladser og parker. I den forbindelse vil telelovens § 60 b om en begrænset hjemmel til kommuner skulle ændres, idet der ikke er lignende begrænsninger i Kommissionens forslag. Ændringen vil ikke kun berøre myndigheder, der får støtte fra CEF-midlerne. Det vil give en generel mulighed for offentlige myndigheder til at stille wifi gratis til rådighed.

Økonomiske konsekvenser

Kommissionens forslag omfatter, at der afsættes forpligtelsesbevillinger for i alt 120 mio. euro fra EU's budget. Danmark finansierer ca. 2 pct. af EU-budgettets udgifter, svarende til en dansk finansieringsandel på ca. 18 mio. kr. Som det fremgår ovenfor lægger Kommissionen op til at finansiere 70 mio. euro via omprioriteringer fra CEF. De resterende 50 mio. euro finansieres via EU-budgettets margin og medfører dermed en isoleret merudgift for Danmarks EU-bidrag på ca. 7,5 mio. kr.

Offentlige myndigheder stiller allerede i høj grad gratis wifi til rådighed for besøgende på myndighedernes adresse som en del af varetagelsen af myndighedens opgaver, men kun kommuner og udelukkende i begrænset omfang kan stille wifi til rådighed udendørs. Ændringen kan forventes at medføre, at særligt kommuner og regioner vil ønske at udvide deres wifi-net til også at omfatte udendørsområder. Der kan derfor være omkostninger forbundet med udbygningen, da det kun i begrænset omfang kan forventes, at alle disse omkostninger herved kan dækkes af de tilskudsmidler, der er afsat på EU-plan. Kommuner og regioner vil dog selv inden for egne rammer skulle afholde de udgifter, som de ikke opnår EU-tilskud til. Der vurderes derfor ikke at være isolerede statsfinansielle konsekvenser forbundet herved.

Det er Kommissionens vurdering, at forslaget ikke vil have en mærkbar effekt på konkurrencen, fordi der er tale om små beløb i tilskud, og fordi hvert enkelt adgangspunkt vil have en begrænset rækkevidde og dermed ikke vil udfordre kommercielle udbydere.

Kommissionens forslag indebærer, at de nationale bredbåndskompetencecentre promoverer støtteordningen, og det kan enten ske med en generel godkendelse til denne type af projekter eller med en godkendelse af det enkelte projekt. Forslaget vil derfor medføre et mindre, øget ressourceforbrug i Energistyrelsen. Dette vil blive finansieret inden for egne rammer.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Forslaget forventes ikke at have andre væsentlige konsekvenser, herunder for beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Kommissionens forslag har været i høring i Specialudvalget for Energi-, Forsynings- og Klimapolitik. Der er indkommet følgende høringssvar:

TDC finder forslaget ikke alene overflødigt, men potentielt direkte skadeligt for investeringer i specielt mobil infrastruktur. Der er ikke sammenhæng mellem Kommissionens målsætning om 5G-udbygning og så for offentlige midler at stille WiFi til rådighed i netop de områder, i form af 'dense areas', altså storbyer, hvor der er foretaget signifikante investeringer i mobilnetværk specielt 4G, og hvor det fremadrettet umiddelbart vil være dér, hvor der kan være kommerciel basis for udrulning af 5G.

Forslaget er ganske vist budgetmæssigt begrænset og fokuseret på udstyr, men vil sætte en præcedens for at bruge offentlig støtte til udrulning af trådløse teknologier specielt wifi uanset både de efterfølgende driftsomkostninger for det offentlige, og i særdeleshed graden af dækning fra private udbydere, der allerede har foretaget eller planlægger betragtelige investeringer i mobilnet.

Den afgræsning af muligheder for finansiering, der ligger i Forslagets Artikel 2.6, er for upræcis til at sikre, at der ikke sker en negativ påvirkning af private investeringer. TDC finder principielt, at forslaget bør afvises, subsidiært, at det som grundlæggende kondition for udrulning af wifi i henhold til forslaget kræves, at det kun sker efter procedure i Retningslinjer for statsstøtte (2013/C 25/01).

Teleindustrien (TI) anfører, at offentlig finansiering af digital infrastruktur meget vel kan have den negative effekt, at private investeringer fortrænges fra markedet. TI opfordrer derfor til, at man fra dansk side arbejder i retning af klare rammer for anvendelse af offentlig finansiering til digital infrastruktur, så private investeringer ikke fortrænges fra markedet.

DI støtter ikke Kommissionens forslag, idet DI mener, at etableringen af et europæisk gigabit samfund skal ske ved at styrke investeringsvilkårene for telebranchen, bl.a. ved større fokus på at deregulere sektorreguleringen om f.eks. persondataskyttelse og forbrugervilkår, samt generelt sikre en teknologineutral EU-regulering,

der understøtter en markedsbaseret udrulning af digital infrastruktur i hele Europa. Flere offentlige midler til udrulning af internet risikerer at fortrænge de private investeringer, som Kommissionen påpeger, er helt afgørende for at opnå EU's strategiske målsætninger i 2025. DI ønsker, at direkte offentlig støtte skal begrænses til områder, hvor de politiske målsætninger om bedre bredbånds- og mobildækning ikke kan opnås på kommercielle vilkår.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes holdninger til forslaget.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er enig i, at adgang til hurtigt bredbånd er væsentligt for videreudviklingen af det digitale indre marked og borgernes brug af offentlige digitale tjenester. Samtidig er der dog behov for at analysere effekten på konkurrencen nærmere, herunder særligt risikoen for unødigt fortrængning af private investeringer i digital infrastruktur eller begrænsning af private virksomheders investeringslyst.

Der er på baggrund af ovenstående behov for at analysere forslagets konsekvenser yderligere.

Regeringen lægger vægt på, at initiativet finansieres via omprioriteringer inden for EU's budget.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.